

ਪ੍ਰਦੀਪ

ਪੰਜਾਬੀ ਉਰਦੂ ਟੀਚਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਉਰਦੂ

this book is downloaded from my site

>>www.learnurdufrompunjabi.blogspot.in

>>>> and to **download** pure khalistani free pdf books
just visit my site www.cheemahar.blogspot.in

ਸੱਭ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ।

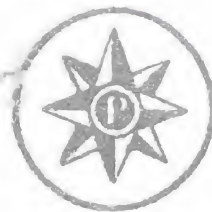
ਪ੍ਰਦੀਪ

ਪੰਜਾਬੀ ਉਰਦੂ ਟੀਚਰ

(ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਉਰਦੂ)

ਲੇਖਕ :-

ਮਦਨ ਲਾਲ 'ਕੰਵਰ'

ਪ੍ਰਦੀਪ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼

ਸਾਕਿਰ ਬੁਕ ਡਿਪੋ

ਤਰ੍ਹੰ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਜਾਮਾ ਮਸਜਿਦ

ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ-148023

ਫੋਨ : 98147-

ਸੂਫੀ ਮੁਹੰਮਦ ਇਸਮਾਇਲ

ਮੁਹੱਲਾ ਖਰੀਕਾਂ,

ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ-148023 ਪੰਜਾਬ

ਫੋਨ : ਘਰ 01675-252477

34647

ਮੁੱਲ: 10-00

ਪ

ਪ

ਪਤੰਗ

ਪਤੰਗ

ਬ

ਬ

ਬਾਲਟੀ

ਬਾਲਟੀ

ਮਲਿਕ

ਮ

ਆਮ

ਆਮ

ਸੇ

ਸ

ਸਮਰ

ਸਮਰ

(ਫਲ)

ਟੇ

ਟ

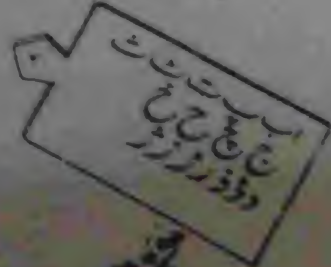

ਟਮਾਟਰ

ਟਮਾਟਰ

ਤੇ

ਤ

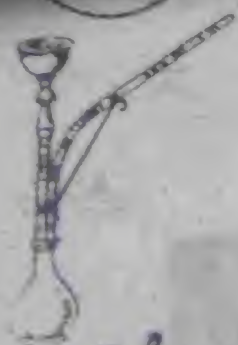

ਤਖਤੀ

ਤਖਤੀ

ਹੇ

ਹ

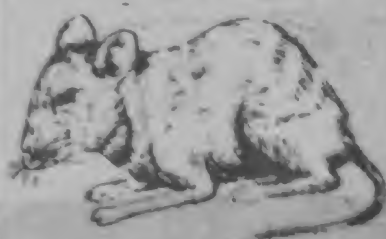

ਹੁੱਕਾ

ਹੁੱਕਾ

ਚੇ

ਚ

ਚੁਹਾ

ਚੁਹਾ

ਜੀਮ

ਜ

ਜਹਾਜ਼

ਭਾਲ

ਭਮਰੂ ਦਮਰੂ

ਚਾਲ

ਦਵਾਤ ਦਵਾਤ

ਖ

ਖਰਬੂਜਾ ਖਰਬੂਜਾ

ਜੇ

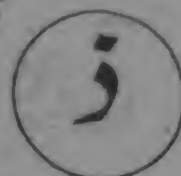
ਜੰਜੀਰ ਜੰਜੀਰ

ਰੇ

ਰਬੜ ਰਬੜ

ਜਾਲ

ਜ਼ਖੀਰਾ (ਢੇਰ) ਜ਼ਖੀਰਾ

ਸ਼ੀਨ

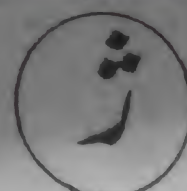
ਸ਼ਲਾਗਮ ਸ਼ਲਾਗਮ

ਸੀਨ

ਸਾਧਿਪ ਸਾਧਿਪ

ਜੇ

ਜ਼ਾਲ (ਪਹਿਲਵਾਨ) ਜ਼ਾਲ (ਪਹਿਲਵਾਨ)

ਤੋਏ

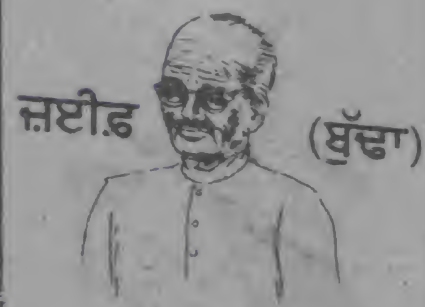
ط

ਤੋਤਾ طوطا

ਜੁਆਦ

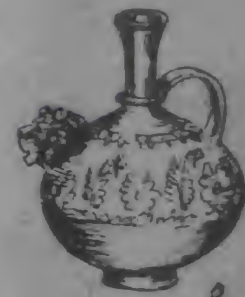
ض

ਜੁਏਤ ਆਦਮੀ ضعیف آدمی

ਸੁਆਦ

ص

ਸੁਰਾਹੀ صُراحی

ਗੈਨ

ع

ਗੁਬਾਰਾ غُبارہ

ਐਨ

ع

ਐਨਕ عینک

ਜੋਏ

ظ

ਜਰੂਫ ظروف (ਭਾਂਡੇ)

ਕਾਫ

ك

ਕਬੂਤਰ کبوتر

ਕੋਆਫ

ق

ਕਲਮ قلم

ਫੇ

ف

ਫਵਾਰਾ فوارہ

ਮੀਮ

ਮੋਰ

ਲਾਮ

ਲੰਗੂਰ

ਗਾਫ

ਗਾਏ (ਗਾਂ)

ਹੇ

ਹਾਥੀ

ਵਾਓ

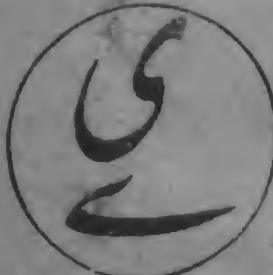
ਵਜ਼ਨ

ਨੂਨ

ਨਲਕਾ

ਯੇ

ਯਾਤਾਗਾ (ਤਾਗਾ)

ਹਮਜ਼ਾ

ਉਰਦੂ ਭਾਸ਼ਾ

ਉਰਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਅਰਬੀ ਅਤੇ ਫਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਸੱਜੇ ਤੋਂ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਰਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਭੀ ਸੱਜੇ ਤੋਂ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਬੱਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਚਾਰਣ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ।

ਹਰੂਫ਼ ਏ ਤਹੱਜੀ (ਵਰਣ ਮਾਲਾ)

حروف تہجی

ا	ب	پ	ت	ٹ	ث
ਅਲਿਫ਼	ਬੇ	ਪੇ	ਤੇ	ਟੇ	ਸੇ
ج	چ	ح	خ	د	ڈ
ਜੀਮ	ਚੇ	ਹੇ	ਖੇ	ਦਾਲ	ਡਾਲ
ذ	ر	ڑ	ز	س	ش
ਜ਼ਾਲ	ਰੇ	ਅੜੇ	ਜ਼ੇ	ਸੀਨ	ਸ਼ੀਨ
ص	ض	ط	ظ	ع	غ
ਸੁਆਦ	ਜੁਆਦ	ਤੋਏ	ਜ਼ੋਏ	ਐਨ	ਗੈਨ
ف	ق	ک	گ	ل	م
ਫੇ	ਕੋਆਫ਼	ਕਾਫ਼	ਗਾਫ਼	ਲਾਮ	ਮੀਮ
ن	و	ہ	ع	ی	ے
ਨੂਨ	ਵਾਓ	ਹੇ	ਹਮਜ਼ਾ	ਛੋਟੀ ਯੇ	ਵੱਡੀ ਯੇ

ਸੁਰ-ਮਾਤ੍ਰਾ

ਕੋਈ ਭੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸੁਰਮਾਤ੍ਰਾ ਦੇ ਬਿਨਾ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਰਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਭੀ ਸੁਰਮਾਤ੍ਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ 'ਐਰਾਬ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਐਰਾਬ

- ਜਬਰ (') ਅੱਖਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ 'ਅ' ਦੀ ਮਧਮ ਜਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਂਦੀ ਹੈ।
- ਜ਼ੋਰ (/) ਅੱਖਰ ਦੇ ਥੱਲੇ ਲਗਾਈ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਹਾਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- ਪੇਸ਼ (') ਅੱਖਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈ ਹੈ, ਇਹ 'ਉ' ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਾਓ ਉੱਤੇ ਲੱਗ ਕੇ 'ਊ' ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਂਦੀ ਹੈ।
- ਮਦ (/) ਸਿਰਫ ਅਲਫ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲੱਗ ਕੇ 'ਆ' ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਂਦੀ ਹੈ।
- ਹਮਜ਼ਾ (/) ਇਹ ਛੋਟੀ ਯੇ ਉੱਤੇ ਲੱਗ ਕੇ 'ਈ' ਦੀ, ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਯੇ ਉੱਤੇ ਲੱਗ ਕੇ 'ਏ' ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਂਦੀ ਹੈ।
- ਤਸਦੀਦ (\ ) ਅੱਖਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਅੱਧਕ ਦੀ ਥਾਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- ਤੱਨਵੀਨ (') ਅਲਿਫ ਜਾਂ ਹੇ ਉੱਤੇ ਲੱਗ ਕੇ 'ਨ' ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਂਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਰ ਮਾਤ੍ਰਾ ਦਾ ਉਰਦੂ ਵਿਚ ਤਬਾਦਲਾ

1 ਕੱਨੇ ਦੀ ਥਾਂ ਅਲਿਫ	2 ਲਾਵਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਵੱਡੀ ਯੇ
3 ਸਿਹਾਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਜ਼ੋਰ	4 ਦੁਲਾਵਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਵੱਡੀ ਯੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ਬਰ
5 ਬਿਹਾਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਛੋਟੀ ਜ਼ੇ	6 ਹੁੰਡੇ ਦੀ ਥਾਂ ਵਾਓ
7 ਔਂਕੜ ਦੀ ਥਾਂ ਪੇਸ਼	8 ਕਨੌੜੇ ਦੀ ਥਾਂ ਵਾਓ ਉੱਤੇ ਜ਼ਬਰ
9 ਦੁਲੈਂਕੜੇ ਦੀ ਥਾਂ ਵਾਓ ਉੱਤੇ ਪੇਸ਼	10 ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਦੀ ਥਾਂ ਨੁਨਗੁੰਨਾ

(ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਖੀਰ ਨੂੰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨੁਕਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ 'ਨੁਨਗੁੰਨਾ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਨੁਨਗੁੰਨਾ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਵੇ ਤਾਂ ਨਕਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)

ਜ਼ਬਰ, ਜ਼ੋਰ, ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਰੇ ਜ਼ਬਰ ਬੇ ਰਬ	رَب = ب + ر	ਜ਼ਬਰ
---------------	-------------	------

ਅਲਿਫ਼ ਜ਼ੋਰ ਸੀਨ ਇਸ	إِس = س + ا	ਜ਼ੋਰ
-------------------	-------------	------

ਰੇ ਪੇਸ਼ ਕਾਫ਼ ਰੁਕ	رُك = ك + ر	ਪੇਸ਼
------------------	-------------	------

رَس	رِه	أَب	رَٹ	رَب	ਜ਼ਬਰ
ਰਸ	ਰਹਿ	ਅਬ	ਰਟ	ਰਬ	

دِق	دِن	دِل	إِن	إِس	ਜ਼ੋਰ
ਦਿਕ	ਦਿਨ	ਦਿਲ	ਇਨ	ਇਸ	

رُك	وِه	أُن	أُڑ	أُس	ਪੇਸ਼
ਰੁੱਕ	ਵੁਹ	ਉਨ	ਉੜ	ਉਸ	

دَر	دُٹ	دَم	رُك	دَس	دِن
ਡਰ	ਡਟ	ਦਮ	ਰੁਕ	ਦਸ	ਦਿਨ

رُك	دِن	رَٹ	رَب	رَب
ਰੁਕ	ਦਿਨ	ਦਸ ਰਟ	ਰਬ	ਰਬ

ਬ ਪ ਤ ਥ ਠ ਡ ਨ ਣ ਯ ਯੋ ਦੀ ਮਾਊਟ :-

ਬ, ਪ, ਤ, ਸੇ, ਟੇ, ਨੂਨ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਯੇ ਦਾ ਦੂਜੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ
ਅਤੇ ਜੋੜ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਲ।

ਦੂਜੀ ਸ਼ਕਲ		ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਕਲ	
ਬ	ਬ = ਬ + ਬ ਬਬ = ਬੇ + ਬੇ	ਪ	ਪ = ਪ + ਪ ਪਾ = ਅਲਫ + ਪੇ
ਪ	ਪ = ਪ + ਟ ਪਟ = ਟੇ + ਪੇ	ਪ	ਪ = ਪ + ਲ ਪਲ = ਲਾਮ + ਪੇ
ਤ	ਤ = ਤ + ਬ ਤਬ = ਬੇ + ਤੇ	ਤ	ਤ = ਤ + ਕ ਤਕ = ਕਾਫ + ਤੇ
ਟ	ਟ = ਟ + ਬ ਟਬ = ਬੇ + ਟੇ	ਟ	ਟ = ਟ + ਨ ਟਨ = ਨੂਨ + ਟੇ
ਥ	ਥ = ਥ + ਬ ਥਬ = ਬੇ + ਸੇ	ਥ	ਥ = ਥ + ਅ ਥਾ = ਅਲਫ + ਸੇ
ਠ	ਠ = ਠ + ਬ ਠਬ = ਬੇ + ਨੂਨ	ਠ	ਠ = ਠ + ਲ ਠਲ = ਲਾਮ + ਨੂਨ
ਡ	ਡ = ਡ + ਤ ਯਤ = ਤੇ + ਛੋਟੀ ਯੇ	ਡ	ਡ = ਡ + ਪ ਯਾ = ਅਲਫ + ਛੋਟੀ ਯੇ

ਅਲਿਫ਼ ਦੀ ਆਵਾਜ਼

آيا ਆਇਆ	آٹا ਆਟਾ	آنا ਆਨਾ	آپا ਆਪਾ	نانا ਨਾਨਾ	بابا ਬਾਬਾ
ٹاٹ ਟਾਟ	تار ਤਾਰ	پاک ਪਾਕ	پان ਪਾਨ	نام ਨਾਮ	بال ਬਾਲ

ٹاٹ بُن دادا تار آيا۔ وہ اس ٹل تک آيا
ਆਇਆ ਤਕ ਨਲ ਇਸ ਵੁਹ ਆਇਆ ਤਾਰ ਦਾਦਾ ਬੁਣ ਟਾਟ

ب + ٹ + ن = بُن ਬਟਨ = ਨੂਨ + ਟੇ + ਬੇ	ب + ت + ا = بتا ਬਤਾਅ = ਅਲਫ਼ + ਤੇ + ਬੇ
--	--

نیا ਨਿਆ	بتانا ਬਤਾਣਾ	بنایا ਬਣਾਇਆ	بنا ਬਣਾਅ	پتا ਪਤਾ
------------	----------------	----------------	-------------	------------

پتا بتا ਬਤਾਅ ਪਤਾ	نام بتا ਬਤਾਅ ਨਾਮ	بال بنا ਬਣਾਅ ਬਾਲ
---------------------	---------------------	---------------------

ٹاٹ پٹخ ديا آيا پان بنا بُن ديا
ਦੀਆ ਦਬਾਅ ਬਟਨ ਬਣਾਅ ਪਾਣ ਆਪਾ ਦੀਆ ਪਟਖ ਟਾਟ

ਅੱਖਰ ਜੋੜ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉਣਾ

ب + ڈ = بُد

ਬਡ = ਡਾਲ + ਬੇ

ب + د = بد

ਬਦ = ਦਾਲ + ਬੇ

پ + ر = پر

ਪਰ = ਰੇ + ਪੇ

ب + ج = بج

ਬਜ = ਜਾਲ + ਬੇ

ب + ز = بز

ਬਜ = ਜੇ + ਬੇ

ت + ز = تز

ਤੜ = ਅੜੇ + ਤੇ

تَرَب

ਤੜਪ

پَرَا

ਪੜਾ

پَرَدَا

ਪਰਦਾ

بُرَا

ਬੁਰਾ

بَرَا

ਬੜਾ

بَرَس

ਬਰਸ

بَرْتَن

ਬਰਤਨ

پَاپَر

ਪਾਪੜ

بَابَر

ਬਾਬਰ

نِڈَر

ਨਿਡਰ

بَدَن

ਬਦਨ

بَدَل

ਬਦਲ

اپنا پتا بتا۔ بادل برس پڑا۔ ذرا بدن دبا۔

ਦਬਾਅ ਬਦਨ ਜ਼ਰਾ ਪੜਾ ਬਰਸ ਬਾਦਲ ਬਤਾਅ ਪਤਾ ਆਪਣਾ

برتن چٹخ دیا۔ بدن دیا۔ بڑا پاپر دیا۔

ਦੀਆ ਪਾਪੜ ਬੜਾ ਦੀਆ ਬਦਲ ਬਰਤਨ ਦੀਆ ਪਟਖ ਬਰਤਣ

ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਜੋੜ

ਸ਼ਬਦ			ਜੋੜਨ ਦੇ ਰੂਪ	ਅੱਖਰ
جانا ਜਾਣਾ	جب ਜਬ	جس ਜਿਸ	ج ج	ج ਜੀਮ
چار ਚਾਰ	چل ਚਲ	چپ ਚੁਪ	چ چ	چ ਚੇ
حال ਹਾਲ	حق ਹੱਕ	حج ਹੱਜ	ح ح	ح ਚੇ
خدا ਖੁਦਾਅ	خبر ਖਬਰ	خط ਖਤ	خ خ	خ ਖੇ
سر ਸਰ	حسن ਹੁਸਨ	سچ ਸੱਚ	س س	س ਸੀਨ
شریت ਜ਼ਰਬਤ	شام ਸ਼ਾਮ	شک ਸ਼ਕ	ش ث	ش ਸ਼ੀਨ
ناصر ਨਾਸਿਰ	صاف ਸਾਫ਼	صابر ਸਾਬਿਰ	ص ص	ص ਸੁਆਦ
حاضر ਹਾਜ਼ਿਰ	ضرب ਜ਼ਰਬ	ضد ਜ਼ਿਦ	ض ظ	ض ਜ਼ੁਆਦ

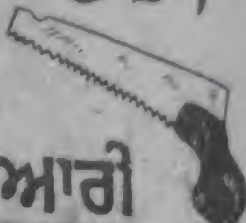

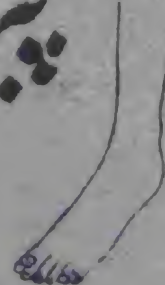
ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਜੋੜ

ਸ਼ਬਦ				ਜੋੜਨ ਦੇ ਰੂਪ	ਅੱਖਰ
ਕਾ	ਕਲ	ਕਬ	ਕਸ	ਕ ਕ	ਕ
ਕਾ	ਕਲ	ਕਬ	ਕਿਸ		ਕਾਫ਼
ਗਾ	ਗਲ	ਗਰ	ਗਪ	ਗ ਗ	ਗ
ਗਾ	ਗਲ	ਗਰ	ਗੱਪ		ਗਾਫ਼
ਲਗ	ਜਲਨਾ	ਜਲਾਤਾ	ਲਾ	ਲ	ਲ
ਲਗ	ਜਲਣਾ	ਜਲਾਤਾ	ਲਾ		ਲਾਮ
ਮੈਂ	ਮਾਲਕ	ਮਾਰ	ਮਤ	ਮ ਮ	ਮ
ਮੈਂ	ਮਾਲਿਕ	ਮਾਰ	ਮਤ		ਮੀਮ
ਸ਼ਹਿਰ	ਸਹਿਲ	ਹਲ	ਹਮ	ਹ ਹ	ਹ
ਸ਼ਹਿਰ	ਸਹਿਲ	ਹਲ	ਹਮ		
ਜਗਾ	ਵਜਾ	ਨਾ	ਯੇਹ	ਜ ਜ	ਹ
ਜਗਾ	ਵਜਾ	ਨਾ	ਯੇਹ		

ਸ਼ਹਿਰ ਚਲ ਜਗੇ ਬਦਲ ਵਜੇ ਬਿਨਾ ਖੁਦ ਨੇ ਕਰ
 ਕਰ ਨਾ ਜਿੰਦ ਬਤਾਅ ਵਜਾ ਬਦਲ ਜਗਾ ਚਲ ਸ਼ਹਿਰ
 ਚਲ ਚਲਾ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਬਿਨਾ ਯੇਹ ਕਿਸ ਕਾ ਖੁਦ ਆਇਆ
 ਬਤਾਅ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਚਲਾ ਹਲ

ਈ.ਏ.ਐ ਦੀ ਆਵਾਜ਼

<p>ਐ ਐ</p> <p>ਸ਼ਕਲ</p>	<p>ਏ ਏ</p> <p>ਸ਼ਕਲ</p>	<p>ਈ ਈ</p> <p>ਸ਼ਕਲ</p>
<p>ਚਲਿਤੀ</p> <p>ਚਲਤੀ</p> <p>ਵਹੀ</p>	<p>ਹਾਜੀ</p> <p>ਹਾਜੀ</p> <p>ਮਾਲੀ</p>	<p>ਦਾਦੀ</p> <p>ਦਾਦੀ</p> <p>ਸਰਦੀ</p> <p>ਸਰਦੀ</p> <p>ਆਰੀ</p>
<p>ਚੀਨੀ</p> <p>ਚੀਨੀ</p> <p>ਤੀਸ</p>	<p>ਜ਼ਮੀਨ</p> <p>ਜ਼ਮੀਨ</p> <p>ਬੀਸ</p>	<p>ਨੀਲਾ</p> <p>ਨੀਲਾ</p> <p>ਤੀਰ</p>
<p>ਸੀਬ</p> <p>ਸੇਬ</p> <p>ਸੇ</p>	<p>ਸੀਰ</p> <p>ਸੇਰ</p> <p>ਲੇ</p>	<p>ਦੀਰ</p> <p>ਦੇਰ</p> <p>ਪੀਲੇ</p> <p>ਪੀਲੇ</p> <p>ਕੀਲੇ</p>
<p>ਖ਼ੈਰ</p> <p>ਖ਼ੈਰ</p> <p>ਹੈ</p>	<p>ਸੀਰ</p> <p>ਸੈਰ</p> <p>ਪੈਸਾ</p>	<p>ਮੀਲ</p> <p>ਮੈਲ</p> <p>ਪੈਰ</p>

ਬੇ, ਪੇ, ਤੇ, ਸੇ, ਟੇ, ਨੂਨ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਯੇ ਦਾ ਦੂਜੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ

ਸ਼ਬਦ			ਜੋੜਨ ਦੇ ਰੂਪ	ਅੱਖਰ
ਬੀ. ਬੀ. ਬੀ ਬੀ	ਬਸ ਬਸ	ਬੰਝ ਬਚ	। । ।	ਬ ਬੇ
ਕਾਪੀ ਕਾਪੀ	ਪਕਾਅ ਪਕਾਅ	ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਲਾ	ਪੁ ਪੁ ਪੁ	ਪ ਪੇ
ਆਤੀ ਆਤੀ	ਆਤੇ ਆਤੇ	ਤਖਤੀ ਤਖਤੀ	ਤ ਤ ਤ	ਤ ਤੇ
ਕਾਟੀ ਕਾਟੀ	ਕਾਟੇ ਕਾਟੇ	ਟਮ ਟਮ ਟਮ-ਟਮ	ਟ ਟ ਟ	ਟ ਟੇ
ਪਾਣੀ ਪਾਣੀ	ਨਸ ਨਸ	ਨਹਿਰ ਨਹਿਰ	ਨ ਨ ਨ	ਨ ਨੂਨ
ਵੈਸਾ ਵੈਸਾ	ਐਸਾ ਐਸਾ	ਯਹੀ ਯਹੀ	ਯ ਯ ਯ	ਯ ਛੋਟੀ ਯੇ

ਤਖਤੀ ਮਿਰੀ ਹੈ - ਟਮ ਟਮ ਆਤੀ ਹੈ - ਪਾਣੀ ਪਲਾ

ਪਿਲਾਅ ਪਾਣੀ ਹੈ ਆਤੀ ਟਮ ਟਮ ਹੈ ਮੇਰੀ ਤਖਤੀ

ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਿਰਿਆਨ ਹੈ - ਆਪਣੀ ਕਾਪੀ ਲੇ - ਨਹਿਰ ਪਰ ਚਲ

ਦਲ ਪਰ ਨਹਿਰ ਲੇ ਕਾਪੀ ਆਪਣੀ ਹੈ ਮਹਿਰਬਾਨ ਬਹੁਤ ਵੁਹ

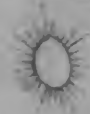
ਵਾਹਿ ਦੀ ਆਵਾਜ਼

ਕਰੋ	ਡਰੋ	ਮਾਨੋ	ਜਾਨੋ	ਬੋਲੋ	ਤੋਲੋ
ਕਰੋ	ਡਰੋ	ਮਾਨੋ	ਜਾਨੋ	ਬੋਲੋ	ਤੋਲੋ
ਕੋਨ	ਔਰ	ਗੋਲ	ਡੋਲ	ਸੂਰਤ	ਸੂਰਜ
ਕੋਣ	ਔਰ	ਗੋਲ	ਡੋਲ	ਸੂਰਤ	ਸੂਰਜ

ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਾ ਬਾਤ ਸੁਣੋ

ਸੁਣੋ ਬਾਤ ਨਿਕਲਾ ਸੂਰਜ

ਸਿਰ ਕੋ ਚਲੋ - ਵੇ ਮੋਰ ਹੈ -
ਹੈ ਮੋਰ ਵਹ ਚਲੋ ਕੋ ਸੈਰ

ਡੋਲ ਗੋਲ ਹੈ -

ਹੈ ਗੋਲ ਡੋਲ

ਪੋਦਾ ਹਰਾ ਹੈ -
ਹੈ ਹਰਾ ਪੋਦਾ

ਭੁੱਟਾ ਲੋ -
ਲੋ ਲੋਟਾ

ਬੋਲੋ ਸਚ ਸਚ

ਬੋਲੋ ਸਚ ਸਚ

ਭੁੱਟਾ ਕਾਲਾ ਹੈ -

ਹੈ ਕਾਲਾ ਭੁੱਟਾ

ਕਮ ਮਤ ਤੋਲੋ - ਰਬ ਕਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਕਰੋ -

ਕਮ ਲੀਆ

ਨਾਮ

ਕਾ ਰਬ

ਤੋਲੋ

ਮਤ

ਕਮ

مطلب ਮਤਲਬ	طاهر ਤਾਹਿਰ	طاق ਤਾਕ	قطره ਕਤਰਾ	ط ط	ط ਤੋਏ
ظاهر ਜਾਹਿਰ	منظور ਮਨਜ਼ੂਰ	ظهر ਜ਼ਹਰ	نظر ਨਜ਼ਰ	ظ ظ	ظ ਜ਼ੋਏ
سعيد ਸਈਦ	منع ਮਨ੍ਹਾ	عصر ਅਸਰ	عالم ਆਲਿਮ	ع ع	ع ਐਨ
مغرب ਮਗਰਿਬ	بالغ ਬਾਲਿਗ਼	غل ਗੁਲ	غیرت ਗੈਰਤ	غ غ	غ ਗੋਨ
سفر ਸਫਰ	غافل ਗਾਫਿਲ	فن ਫਨ	آفت ਆਫਤ	ف ف	ف ਫੇ
فقط ਫਕਤ	قريب ਕਰੀਬ	عاقِل ਆਕਿਲ	قلم ਕਲਮ	ق ق	ق ਕੋਆਫ

گالی بکنا منع ہے

ਹੈ ਮਨ੍ਹਾ ਬਕਣਾ ਗਾਲੀ

غل مت کرو

ਕਰੋ ਮਤ ਗੁਲ

اُس کی نظر کمزور ہے

ਹੈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਜ਼ਰ ਕੀ ਉਸ

سعيد بالغ ہے

ਹੈ ਬਾਲਿਗ਼ ਸਈਦ

ਹਮਜ਼ਾ ( )

ਜਾਓ ਜਾਓ	ਪਾਓ ਪਾਓ	ਲਾਓ ਲਾਓ	ਆਓ = ਆ + ਓ ਆਓ = ਓ + ਆ
ਪਾਈ ਪਾਈ	ਲਾਈ ਲਾਈ	ਨਾਈ ਨਾਈ	ਆਈ = ਆ + ਈ ਆਈ = ਈ + ਆ
ਪਾਏ ਪਾਏ	ਜਾਏ ਜਾਏ	ਲਾਏ ਲਾਏ	ਆਏ = ਆ + ਏ ਆਏ = ਏ + ਆ
ਪਾਏ ਪਾਈਏ	ਜਾਏ ਜਾਈਏ	ਲਾਏ ਲਾਈਏ	ਆਏ = ਆ + ਏ + ਈ ਆਈਏ = ਏ + ਈ + ਆ

ਕਾਪੀ ਲੇ ਆਏ - ਆਪ ਕਬ ਸੋਏ - ਬਾਤ ਬਤਾਓ
ਕਾਪੀ ਲੇ ਆਏ ਆਪ ਕਬ ਸੋਏ ਬਾਤ ਬਤਾਓ

ਕਬ ਗਏ - ਪੁਲ ਪਰ ਜਾਓ - ਚਾਏ ਬਣਾਈਏ
ਕਬ ਗਏ ਪੁਲ ਪਰ ਜਾਏ ਚਾਏ ਬਣਾਈਏ

ਆਪ ਜਬ ਆਏ - ਸਿੰਘ ਅਮਰੂਦ ਲਾਏ
ਆਪ ਜਬ ਆਈਏ ਲਾਈਏ ਅਮਰੂਦ ਸਿੰਘ

ਨਾਈ ਆਏ ਗਾ ਨਾਈ
ਨਾਈ ਆਈਏ ਗਾ ਆਈਏ

ਨੂਨ ਗੁੱਨਾ (U)

साँप = सा + प
साँप = पे + साँ

चाँद = च + द
चाँद = दाल + चाँ

जहाँ	वहाँ	कहाँ	यहाँ	माँ
जंग	रंग	तंग	काँप	दाँत
जहाँ	वहाँ	कहाँ	यहाँ	माँ
जंग	रंग	तंग	काँप	दाँत

اپنے दाँत صاف کرو۔ اُٹٹ لائیک دو۔ چاند نکلا
 نیکلا چاند دے ہاںک اُٹٹ کرے ساڈ داँت آپٹے
 کسی کو تنگ نہ کرو۔ یہاں سے وہاں تک جانے میں پانچ
 پانچ مے جاتے تھک وہاں سے جہاں کرے نا تہا کہ کسی
 دن لگے۔ ماں نے انگور دیئے۔ میں جاؤں گا۔ گیند لاؤں گا
 گا لائٹ گے دگا جاتے مے دایہ اُٹٹ نہ ماں لگے دین
 وہ سانپ کے ڈر سے کانپنے لگا
 ماں کی باتیں مائے
 لگا کاँپٹے سے ڈر کہ ساँپ دھ

'ਹੇ' ਦਾ ਦੂਜਾ ਰੂਪ (ਯ)

ਗੋਬੀ ਗੋਭੀ	ਬਯਾਨੀ ਭਾਈ	ਬਿਝਰ ਭੇੜ	ਯ = ਯ + ਭ ਭੇ = ਹੇ + ਬੇ	ਬ ਬੇ
ਪਿੱਠ ਛੱਟ	ਪਿੱਠ ਛੁਲ	ਪਿੱਠ ਛਲ	ਪਿਯ = ਯ + ਪਿ ਛੇ = ਹੇ + ਪੇ	ਪ ਪੇ
ਸਾਥੀ ਸਾਥੀ	ਤਹੁੜਾ ਥੋੜਾ	ਤਹਿਲਾ ਥੈਲਾ	ਤਯ = ਯ + ਤ ਥੇ = ਹੇ + ਤੇ	ਤ ਤੇ
ਠਿੱਲਾ ਠੇਲਾ	ਠਿੱਲੀ ਠੰਡੀ	ਠਾਕਰ ਠਾਕਰ	ਠਯ = ਯ + ਠ ਠੇ = ਹੇ + ਠੇ	ਠ ਠੇ
ਝੱਟ ਝਟ	ਝੰਡਾ ਝੰਡਾ	ਝਾਲਰ ਝਾਲਰ	ਝਯ = ਯ + ਝ ਝੇ = ਹੇ + ਜੀਮ	ਝ ਜੀਮ
ਛਿੱਰੀ ਛੜੀ	ਛਿੱਟ ਛਤ	ਛਿੱਟਰੀ ਛਤਰੀ	ਛਿਯ = ਯ + ਛਿ ਛੇ = ਹੇ + ਚੇ	ਛਿ ਚੇ
ਦੁੱਧ ਦੁਧ	ਦੁੱਧ ਉਧਰ	ਦੁੱਧ ਉਧਰ	ਦੁਯ = ਯ + ਦੁ ਧੇ = ਹੇ + ਦਾਲ	ਦੁ ਦਾਲ
ਡੁੱਧ ਢੋਲ	ਡੁੱਧਾਕ ਢਾਕ	ਡੁੱਧਕ ਢਕ	ਡੁਯ = ਯ + ਡੁ ਢੇ = ਹੇ + ਡਾਲ	ਡੁ ਡਾਲ

چڑھ ਚੜ੍ਹ	پڑھ ਪੜ੍ਹ	بڑھ ਬੜ੍ਹ	اڑھ = ا + اڑ ਅੜ੍ਹ = ਹੇ + ਅੜੇ	اڑ ਅੜੇ
کھیر ਖੀਰ	کھاد ਖਾਦ	کھانا ਖਾਣਾ	کھ = ک + کھ ਖੇ = ਹੇ + ਕਾਫ	ک ਕਾਫ
پینگھٹ ਪਨਘਟ	گھڑا ਘੜਾ	گھر ਘਰ	گھ = گ + گھ ਘੇ = ਹੇ + ਗਾਫ	گ ਗਾਫ
کولھا ਕੂਲ੍ਹਾ	چوٹھا ਚੂਲ੍ਹਾ	کولھو ਕੋਲ੍ਹੁ	لھ = ل + لھ ਲ੍ਹੇ = ਹੇ + ਲਾਮ	ل ਲਾਮ

ਘਰ

گھر

ਫਲ

پھل

ਝੰਡਾ

جھنڈا

ਘੜਾ

گھوڑا

ਹਾਥੀ

ہاتھی

ਰੀਛ

رکھی

ਤਸਦੀਦ (—)

بل + لا = بلا
ਬੱਲਾ = ਲਾ + ਬਲ

لٹ + ٹو = لٹو
ਲੱਟੂ = ਟੂ + ਲਟ

کُت + تا = کُتّا
ਕੁੱਤਾ = ਤਾ + ਕੁਤ

بل + لی = بلی
ਬਿੱਲੀ = ਲੀ + ਬਿਲ

اچھا

ਅੱਛਾ

پکا

ਪੱਕਾ

کچّا

ਕੱਚਾ

سچّا

ਸੱਚਾ

بچّا

ਬੱਚਾ

بھدا

ਭੱਦਾ

دھبہ

ਧੱਬਾ

مچھر

ਮੱਛਰ

مکھی

ਮੱਖੀ

چکی

ਚੱਕੀ

سچّا بچّہ سب کو اچھا لگتا ہے۔ دھبہ بھدا لگتا ہے

ਸੱਚਾ ਬੱਚਾ ਸੱਚਾ ਹੈ ਅੱਛਾ ਕੋ ਸਬ ਬੱਚਾ ਸੱਚਾ ਹੈ ਲਗਤਾ ਭੱਦਾ ਧੱਬਾ

یہ ام کچّا ہے۔ رنگ پکا ہے۔ مُنّو لٹو سے کھیلتا ہے۔

ਮੁੱਨੂ ਲੱਟੂ ਸੇ ਖੇਲਤਾ ਹੈ ਪੱਕਾ ਰੰਗ ਹੈ ਕੱਚਾ ਮਾਮ ਯੇਹ

ابّا گنّالائے۔ مُستی لڈولائی۔ کوا اُتو کے پاس بیٹھا ہے

ਗੱਨਾ ਅੱਬਾ ਮੁੱਨੀ ਲਾਏ ਲੱਡੂ ਕਵਾ ਲਾਈ ਉੱਲੂ ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠਾ ਹੈ

(੧) ਵਾਰਿ

ਵਾਰਿ ਮਾਦੂਲਾ (੧)

ਵਾਰਿ ਦੇ ਪੈਰ ਵਿੱਚ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਹੀ ਲਕੀਰ (-) ਖਿੱਚੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਵਾਰਿ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦੇ ਅੱਖਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

خوایش	مُحَوّاه	خَوَاه	خَوَاجِه	خَوَاب
ਖੁਆਹਿਸ਼	ਮੁਖੁਆਹ	ਖੁਆਹ	ਖੁਆਜਾ	ਖੁਆਬ
خوار	خُورِد	خُود	خُولِش	خُوش
ਖੁਆਰ	ਖੁਰਦ	ਖੁਦ	ਖੁਏਸ਼	ਖੁਸ਼

خَوَاه کچھ بھی ہو۔ ہر وقت خوش رہو۔ بیکار انسان بہت
بہت عینسان بیکار رہے خُوش دکھت ہر ہے بی کُفّہ خُਆہ

خوار ہوتا ہے۔ خواجه صاحب کی یہ خواہش ہے۔ کہ وہ
دیکھ کہ ہے خُਆہیس جیہ کسائیسیس خُਆجہ ہے چیتا خُਆر

ہر کام خُود کریں۔ میں نے خواب دیکھا۔ حَوّاه مُحَوّاه
دیکھا خُਆب نے مے کہے خُود کام ہر

جھگڑا اچھا نہیں لگتا۔

لگاتا نہی اُفّہ ہرگت

پہلے خولش پھر درویش

درویش دیکھ خُود پھیلے

ਤੱਨਵੀਨ

ਉਰਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਭੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 'ਨੂਨ' ਦੀ ਅਵਾਜ਼ 'ਤੱਨਵੀਨ' ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। 'ਤੱਨਵੀਨ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੱਖੀਰਲੇ ਅੱਖਰ ਜਾਂ 'ਹੇ' ਉੱਤੇ ਲੱਗ ਕੇ 'ਨੂਨ' ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਦੇਂਦੀ ਹੈ।

فَانًا	آنا	فوراً	مثلاً	مجبوراً
ਫਾਨੱਨ	ਆਨੱਨ	ਫੌਰੱਨ	ਮਸਲੱਨ	ਮਜਬੂਰੱਨ
دفعۃً	ليقينا	تقريباً	خصوصاً	لوماً
ਦਫਅਤੱਨ	ਯਕੀਨੱਨ	ਤਕਰੀਬੱਨ	ਖਸੂਸੱਨ	ਅਮੂਮੱਨ

کچھ لوگ مجبوراً مانگ کر کھاتے ہیں۔ مثلاً اندھے اور
 اور ਅੰ-ਧੇ ਮਸਲੱਨ ਹੈਂ ਖਾਤੇ ਕਰ ਮਾਂਗ ਮਜਬੂਰੱਨ ਲੋਗ ਕੁੱਛ

اپنا بیج! مگر کچھ لوگ عادتاً مانگ کر کھاتے ہیں۔ اس سے
 ਸੇ ਇਸ ਹੈਂ ਖਾਤੇ ਕਰ ਮਾਂਗ ਆਦਤੱਨ ਲੋਗ ਕੁੱਛ ਮਗਰ ਅਪਾਹਿਜ

یقیناً کئی بُرائیاں پیدا ہوتی ہیں۔ فطرتاً مانگ کر
 ਕਰ ਮਾਂਗ ਫਿਤਰਤੱਨ ਹੈਂ ਹੋਤੀ ਪੈਦਾ ਬੁਰਾਈਆਂ ਕਈ ਯਕੀਨੱਨ

کھانا گناہ ہے۔ آگ جب بھڑک اُٹھتی ہے تو آنا فانا
 ਫਾਨੱਨ ਆਨੱਨ ਤੋ ਹੈ ਉਠਤੀ ਭੜਕ ਜਬ ਆਗ ਹੈ ਗੁਨ੍ਹਾਂ ਖਾਣਾ

میں سب کچھ حل جاتا ہے۔

ਹੈ ਜਾਤਾ ਜਲ ਕੁੱਛ ਸਬ ਮੈਂ

گھڑی میں کتنے بجے ہیں

ہے بچہ کیتھنہ مہا

طوطا شاخ پر بیٹھا ہے

ہے بٹھا پر ساہنہ توتا

بیل ہوا میں اڑ رہی ہے

ہے رگی اونچ مہا ہوا بھل بھل

مینڈک کنارے پر بیٹھا ہے

ہے بٹھا پر کینارے مہا ڈک

پیرن بہت خوبصورت جانور ہے

ہے جانور خوبصورت بھڑت ہیرن

بطخ پانی پر تیرتی ہے

ہے تیرتی پر پانی بھڑک

یہ ٹوپی مٹھی کی ہے

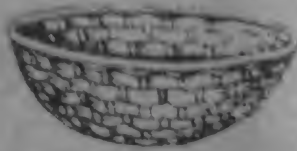
ہے کی مٹھی مٹھی ٹوپی

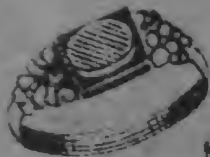
اس ٹوکری میں پھل نہیں
ہیں فال مہے ٹوکری میں

یہ ٹوکری خالی ہے
ہی خالی ٹوکری میں

ساراب میں کھل کا پھول کھلا ہے
ہی خلیا ڈول کا کھل مہے ڈالاب

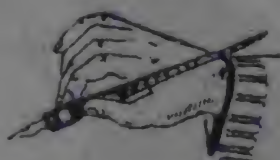
انگوٹھی سونے کی ہے
ہی کی سونے انگوٹھی

بڑھی ماں گڑیا لائی
لائی گڑیا ماں بڑھی

راجو اپنا سبق یاد کر رہا ہے
ہی رجا کر جاو سبک آپنا راجو

دائیں ہاتھ سے لکھو
لیکھ سہ ہاتھ داہے

اُونٹ رگستانى جانور ہے
ہے جانور رگستانى

یہ چاقو ہے۔

ہے چاقو

مچھلی پانی میں رہتی ہے۔

ہے رگستانى میں

گلاب کا پھول سرخ ہوتا ہے

ہے ہوتا سرخ گلاب کا

اڑتی اڑتی تسلی آئی

آئی اڑتی تسلی آئی

عینک کالی ہے۔

ہے کالی عینک

یہ برتن پیتل کے ہیں۔

ہے کہ پیتل برتن

ਸੂਰਜ

ਸੂਰਜ

ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਾ ਸੂਰਜ ਦੀ ਇਕ ਕਰਨ ਪਿਆਰ ਪ੍ਰਿਯ ਪਿਆਰ ਚਮਕਣੇ ਲਗਾ

ਲਗਾ ਚਮਕਣੇ ਪਹਾੜ ਪੜੀ ਪਰ ਪਹਾੜ ਕਿਰਨ ਏਕ ਕੀ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਾ ਸੂਰਜ

ਸੂਰਜ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਕਰਨ ਖੁਲ ਪ੍ਰਿਯ ਖੁਲ ਖੁਲ ਮਨੇ ਲਗਾ

ਲਗਾ ਖੁਲ ਮਨੇ ਖੁਲ । ਪੜੀ ਪਰ ਖੁਲ ਕਿਰਨ ਦੂਸਰੀ ਕੀ ਸੂਰਜ

ਸੂਰਜ ਦੀ ਤੀਸਰੀ ਕਰਨ ਚੜ੍ਹਿਆ ਪ੍ਰਿਯ ਚੜ੍ਹਿਆ ਠੰਡੇ ਲੱਗੀ ਸੂਰਜ ਦੀ

ਕੀ ਸੂਰਜ । ਲਗੀ ਉੜਣੇ ਚੜ੍ਹੀਆ । ਪੜੀ ਪਰ ਚੜ੍ਹੀਆ ਕਿਰਨ ਤੀਸਰੀ ਕੀ ਸੂਰਜ

ਇਕ ਕਰਨ ਦਾਦਾ ਪ੍ਰਿਯ ਦਾਦਾ ਜਾਗ ਠੰਡਾ ਅਸ ਨੇ ਦਾਦਾ ਕੋ ਆਵਾਜ਼

ਆਵਾਜ਼ ਕੋ ਦਾਦਾ ਨੇ ਉਸ । ਉਠਾ ਜਾਗ ਦਾਦਾ । ਪੜੀ ਪਰ ਦਾਦਾ ਕਿਰਨ ਏਕ

ਦੀ ਦਾਦਾ ਬਾਗ ਬਾਗ ਆਇਆ ਅਸ ਨੇ ਦਾਦੀ ਕੋ ਜਗਾਇਆ

ਨੇ ਦਾਦੀ । ਜਗਾਇਆ ਕੋ ਦਾਦੀ ਨੇ ਉਸ । ਆਇਆ ਭਾਗਾ ਭਾਗਾ ਦਾਦਾ ਦੀ

ਅੱਠ ਕਰ ਕਹਾਨਾ ਬਨਾਇਆ ਦਾਦਾ ਨੇ ਨਹਾ ਕਰ ਕਹਾਨਾ ਕਹਾਇਆ

ਨੇ ਉਸ ਫਿਰ ਖਾਇਆ ਖਾਣਾ ਕਰ ਨਹਾ ਨੇ ਦਾਦਾ । ਬਣਾਇਆ ਖਾਣਾ ਕਰ ਉਠ

ਘਰ ਸੁੱਕੇ ਪੈਰ ਪੈਰ ਆਇਆ ਆਇਆ ਆਇਆ ਦਾਦਾ

ਬੜਾ ਦਾਦਾ । ਗਿਆ ਚਲਾ ਸਕੂਲ ਆਇਆ ਪਹਿਣੇ ਕਪੜੇ ਸੁਥਰੇ ਸਾਫ਼

ਪੌਣੀ ਲੜਕਾ ਹੈ ਉਹ ਉਹ ਪੌਣੀ ਲੜਕਾ ਹੈ ਉਹ ਉਹ ਪੌਣੀ ਲੜਕਾ ਹੈ

ਸਬਕ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਹੈ ਜਾਤਾ ਸਕੂਲ ਪਰ ਵਕਤ ਵਹ ਹੈ ਲੜਕਾ ਹੋਣਗੇ

ਪੌਣੀ ਲੜਕਾ ਹੈ ਉਹ ਉਹ ਪੌਣੀ ਲੜਕਾ ਹੈ ਉਹ ਉਹ ਪੌਣੀ ਲੜਕਾ ਹੈ

ਹੈ ਪੜ੍ਹਤਾ ਸੇ ਗੌਰ ਬੜੇ

ستارے

سیتارے

نہنے نہنے پیارے پیارے

پیارے پیارے نونو نونو

رات آئی اور چمکے تارے

تارے چمکے اور آئی رات

رات آئی اور چمکے تارے

تارے چمکے اور آئی رات

آنکھ مچولی کھیلیں سارے

سارے بولے مچولی آنکھ

بیرے موتی دمک رہے ہیں

ہیں رہے دمک موتی ہیرے

آسمان پر چمک رہے ہیں

ہیں رہے چمک پر آسمان

رات آئی اور چمکے تارے

تارے چمکے اور آئی رات

دور سے لگتے کتنے پیارے

پیارے کتنے لگتے اور آئی رات

سارے مل کر تلیں نہیں ہیں

ہیں نہیں مل کر تلیں سارے

دس نہیں ہیں بیس نہیں ہیں

ہیں نہیں بیس دس نہیں ہیں

رات آئی اور چمکے تارے

تارے چمکے اور آئی رات

یہ تو ہیں کئی لاکھ ستارے

ستارے لاکھ ہیں تو یہ

ہاتھ ہمارے کبھی نہ آئیں

آئیں نہ ہمارے کبھی ہاتھ

جب ہم اُن کو پاس بلائیں

بلائے پاس کو ہم جاب

رات آئی اور چمکے تارے

تارے چمکے اور آئی رات

دور دور سے کریں اشاے

دور دور سے کریں اشاے

ਉਰਦੂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ

ਅਰਥ	ਸ਼ਬਦ	ਅਰਥ	ਸ਼ਬਦ	ਅਰਥ	ਸ਼ਬਦ
ਸਰਮ	حیا (ਹਿਆ)	ਪੂਰਬ	مشرق (ਮਸ਼ਰਿਕ)	ਪਿਤਾ	والد (ਵਾਲਿਦ)
ਸੱਚਾਈ	صداقت (ਸਦਾਕਤ)	ਪੱਛਮ	مغرب (ਮਗਰਿਬ)	ਮਾਤਾ	والدة (ਵਾਲਿਦਾਹ)
ਗੀਤ	نغمہ (ਨਗਮਾ)	ਉੱਤਰ	شمال (ਸੁਮਾਲ)	ਪੁੱਤਰ	ولد (ਵਲਦ)
ਨਾਚ	رقص (ਰਿਕਸ)	ਦੱਖਣ	جنوب (ਜਨੂਬ)	ਭਰਾ	برادر (ਬਾਦਿਰ)
ਜਵਾਨੀ	شباب (ਸ਼ਬਾਬ)	ਸੱਜਾ	واپس (ਵਾਪਿ)	ਭੈਣ	بیمشیر (ਹਮਸ਼ੀਰਾ)
ਜੀਵਨ	حیات (ਹਿਆਤ)	ਖੱਬਾ	بائیں (ਬਾਇੰ)	ਧੀ	دختر (ਦੁਖਤਰ)
ਪਿਆਲਾ	جام (ਜਾਮ)	ਅੱਖ	چشم (ਚਸ਼ਮ)	ਪਤੀ	خاوند (ਖਾਵਿੰਦ)
ਘਰ	خانہ (ਖਾਨਾ)	ਕੱਠ	گوش (ਗੋਸ਼)	ਪਤਨੀ	بیوی (ਬੀਵੀ)
ਬੱਦਲ	ابر (ਅਬਰ)	ਖੁਸ਼ੀ	مسترت (ਮੁਸਰਤ)	ਕਾਰਨ	باعث (ਬਾਇਸ)
ਰਾਤ	شب (ਸ਼ਬ)	ਖੁਸ਼	مسرور (ਮਸਰੁਰ)	ਵੱਡਾ	اعظم (ਆਜ਼ਮ)
ਭੁੱਲ	خطا (ਖਤਾਅ)	ਵਿਛੋੜਾ	فراق (ਫੁਰਾਕਤ)	ਛੋਟਾ	ناٹب (ਨਾਟਿਬ)

ਗਿਣਤੀ

੧੦ ੯ ੮ ੭ ੬ ੫ ੪ ੩ ੨ ੧
੧੦੯ ੮੭ ੬੫ ੪੩ ੨੧

ਇਕ ਦੋ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਪਾਞ
ਜੇ ਸਾਤ ਆਠ ਨੌਂ ਦਸ

੧੦	੯	੮	੭	੬	੫	੪	੩	੨	੧
੨੦	੧੯	੧੮	੧੭	੧੬	੧੫	੧੪	੧੩	੧੨	੧੧
੩੦	੨੯	੨੮	੨੭	੨੬	੨੫	੨੪	੨੩	੨੨	੨੧
੪੦	੩੯	੩੮	੩੭	੩੬	੩੫	੩੪	੩੩	੩੨	੩੧
੫੦	੪੯	੪੮	੪੭	੪੬	੪੫	੪੪	੪੩	੪੨	੪੧
੬੦	੫੯	੫੮	੫੭	੫੬	੫੫	੫੪	੫੩	੫੨	੫੧
੭੦	੬੯	੬੮	੬੭	੬੬	੬੫	੬੪	੬੩	੬੨	੬੧
੮੦	੭੯	੭੮	੭੭	੭੬	੭੫	੭੪	੭੩	੭੨	੭੧
੯੦	੮੯	੮੮	੮੭	੮੬	੮੫	੮੪	੮੩	੮੨	੮੧
੧੦੦	੯੯	੯੮	੯੭	੯੬	੯੫	੯੪	੯੩	੯੨	੯੧